

แผนงานการพัฒนาสุขภาพเด็ก นักเรียนอย่างมีคุณภาพ

**ศิริบงกช ดาวดวง
สำนักโภชนาการ กรมอนามัย**

เป้าประสงค์

1. เด็กวัยเรียนมีภาวะอ้วนและฟันผุลดลง
2. เด็กไทยมีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน
3. เด็กวัยเรียนมีความฉลาดทางสติปัญญาและ
อารมณ์ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
4. เด็กวัยเรียนได้รับวัคซีนในการป้องกันควบคุม
โรคติดต่อที่ป้องกันได้ตามมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การขับเคลื่อนนโยบายนักเรียนไทย
สุขภาพดี และการสื่อสารสู่สังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาคุณภาพอาหารตาม
เกณฑ์โภชนาการ เพื่อลดภาวะอ้วน
พุงผุ สร้างเสริมสติปัญญา และ
สูงสมส่วน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริมสติปัญญา พฤติกรรม
และอารมณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การเฝ้าระวังติดตาม และประเมินผล

Output (ผลผลิต)

- 1) ร้อยละ 70 ของโรงเรียนผ่านเกณฑ์การดำเนินงาน
โครงการนักเรียนไทยสุขภาพดี โดยพิจารณาจาก
 - จัดอาหารกลางวัน อาหารว่าง มีคุณภาพตามเกณฑ์โภชนาการ คือ มีอาหารกลุ่มข้าวแป้ง ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ และนม ปริมาณเพียงพอ ได้สัดส่วนทุกวัน และมีความหลากหลาย มีเมนูผักทุกวัน ผลไม้ 3 – 5 วัน อาหารทอด 2 วัน/สัปดาห์ การใช้เกลือและเครื่องปรุงรสเสริมไอโอดีน ฯลฯ)
 - ส่งเสริมการดื่มนมรสจืด และน้ำสะอาด
 - ร้านค้า/สหกรณ์โรงเรียนมีการจำแนก/จำหน่ายอาหารขนมน เครื่องดื่มตามเกณฑ์โภชนาการ หรือมีกระบวนการลด การผลิตและจำหน่ายอาหารหวานมันเค็ม

- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการเรื่องโภชนาการ ออกกำลังกาย ทนตสุขภาพ สู่ 8 กลุ่มสาระตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6)
- จัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ทุกวัน
- จัดกิจกรรมการให้วัคซีนแก่นักเรียนในการควบคุมป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ตามมาตรฐาน
- จัดกิจกรรมการพัฒนาศติปัญญาให้นักเรียน
- บุคลากรกลุ่มเป้าหมายในโรงเรียน ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านโภชนาการ ออกกำลังกาย และทนตสุขภาพ

**2) ร้อยละ 75 ของโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม
น้ำหวาน ขนมหรรพกรอบ**

**3) ร้อยละ 95 นักเรียน ป.1 ได้รับวัคซีน MMR
(หัด คางทูม หัดเยอรมัน) และ ป.6 ได้รับวัคซีน
dT (คอตีบ บาดทะยัก) รายโรงเรียน**

**4) ร้อยละ 30 ของโรงเรียนมีศักยภาพและ
ความเข้มแข็งในการพัฒนาสติปัญญาให้นักเรียน**

**5) กระทรวงศึกษาธิการ(สพฐ.) กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น(อปท.) สสส. สปสช. มีการ
บรรจุงานโครงการนักเรียนไทยสุขภาพดีไว้ใน
แผนงาน/โครงการ โดยมีงบประมาณรองรับ
และนำแผนสู่การปฏิบัติ**

Outcome (ผลลัพธ์)

- 1) ร้อยละ 80 ของนักเรียนมีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ถูกหลักโภชนาการ และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ร้อยละ 60 ของนักเรียนแปร่งฟันก่อนนอนทุกวัน (ปัจจุบัน ร้อยละ 45)
- 3) ร้อยละ 70 ของนักเรียนมีความฉลาดทางสติปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (ประเมินปี 2559)
- 4) ร้อยละ 95 ของโรงเรียนมีนักเรียนได้รับวัคซีนครบคลุมตามเกณฑ์ที่กำหนด

Impact

- 1)ภาวะอ้วนในเด็กนักเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างน้อย ร้อยละ 0.5 โดยเทียบกับสถานการณ์เดิมในบริบทแต่ละพื้นที่ และภายใน 5 ปี (2560) ภาวะอ้วนในเด็กนักเรียนคงเหลือไม่เกิน ร้อยละ 15 (สถานการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ 17)
- 2)ภาวะฟันผุในเด็กนักเรียนมีแนวโน้มคงที่ หรือลดลง
- 3)อย่างน้อย ร้อยละ 5 โดยเทียบกับสถานการณ์เดิมในบริบทแต่ละพื้นที่ (ในพื้นที่ที่มีความชุกของโรคน้อยกว่า ร้อยละ 30 ให้คงรักษาให้คงที่) และภายใน 5 ปี (2560) ภาวะฟันผุในเด็กนักเรียนคงเหลือไม่เกิน ร้อยละ 55 (สถานการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ 60)
- 3)เด็กอายุ 6-12 ปี มีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การขับเคลื่อนนโยบาย นักเรียนไทยสุขภาพดี และการสื่อสารสู่สังคม

**KPI : 1.ร้อยละ 75 ของโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม
น้ำหวาน ขนมกรุบกรอบ**

- 1.การขับเคลื่อนนโยบายเด็กไทยสุขภาพดี**
- 2.การสื่อสารสู่สังคม**
- 3.ผลิตสื่อ/นวัตกรรมการควบคุมป้องกันภาวะ
อ้วน ออกกำลังกาย ฟันผุ ส่งเสริม IQ EQ สูง
มีส่วนร่วม และการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค**
- 4.การพัฒนาสุขภาพนักเรียนอย่างมีคุณภาพ
โดยมาตรการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ**

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาคุณภาพอาหารตามเกณฑ์โภชนาการ เพื่อลดภาวะอ้วน ฟันผุ สร้างเสริมสติปัญญา และสูงสมส่วน

- 1.การพัฒนาคุณภาพอาหารตามเกณฑ์โภชนาการทั้งในและรอบรั้วโรงเรียน**
- 2.ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพด้านโภชนาการ ออกกำลังกายและทันตสุขภาพ**
- 3. การเพิ่มการเข้าถึงบริการทันตกรรมป้องกัน โดยจัดให้มีการบริการตรวจสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนและให้บริการเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้**
- 4.การสร้างความเข้มแข็งภาคีเครือข่ายในการจัดการ "ลดภาวะอ้วน ฟันผุ และเพิ่มสูงสมส่วน"**

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริมสติปัญญา พฤติกรรม และอารมณ์

**KPI: ร้อยละ 70 ของนักเรียนมีความฉลาดทาง
สติปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ไม่ต่ำกว่า
เกณฑ์มาตรฐาน (ประเมินปี 2559)**

- 1.การเฝ้าระวังเด็กที่มีความเสี่ยงด้านสติปัญญา
พฤติกรรมและอารมณ์
- 2.รณรงค์การเสริมสร้างสติปัญญาและความฉลาด
ทางอารมณ์ในระดับจังหวัด
- 3.รณรงค์เสริมสร้างความฉลาดทางสติปัญญา และ
อารมณ์ในพื้นที่
- 4.การสำรวจความสามารถทางความฉลาดทาง
สติปัญญาและอารมณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

KPI : 1. ร้อยละ 95 ของโรงเรียนเป้าหมายมีนักเรียน ป.1 และ ป.6 ได้รับบริการวัคซีนครอบคลุมตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ร้อยละของเด็ก 6 – 12 ปี ได้รับวัคซีนกระตุ้นทุกประเภทตามเกณฑ์ ไม่น้อยกว่า 90 (ยกเว้นวัคซีน MMR ป.1 และวัคซีน dT ป.6 ไม่น้อยกว่า 95)

1. เพิ่มระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การเฝ้าระวังติดตาม และ ประเมินผล

**KPI : มีฐานข้อมูลเฝ้าระวังทางโภชนาการและ
ทันตสุขภาพ**

- 1. เฝ้าระวังทางโภชนาการและทันตสุขภาพใน
นักเรียน**
- 2. นิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานใน
ภาพรวม**
- 3. จัดทำฐานข้อมูลภาวะสุขภาพของนักเรียนด้าน
โภชนาการ ออกกำลังกาย ทันตสุขภาพ การ
สร้างเสริมความฉลาดทางสติปัญญาและอารมณ์
และภูมิคุ้มกันโรค**

ขอบคุณ และสวัสดีค่ะ